

» Mladi za napredek Maribora«
16. srečanje

DRUŽENJE S STAREJŠIMI

psihologija

AVTORJI:

Oskar Kranjc 5.a
Barbara Kovačec 8.a
Mihela Žvikart 8.b

MENTORICA:

Hilda Ladinek

OŠ Lovrenc na Pohorju

Marec, 1999

Obseg naloge:

Naloga je napisana na 18. straneh.

Vsebina naloge je na 9 straneh.

Med tekstom sta dve fotografiji.

Priloga:

Imenski seznam starejših krajanov, ki jih obiskujemo.

Vizitka

DR 159.9 KRANJC O.

Dušenje

o 18.10.1999/5309

JN = 64802

KAZALO

OBSEG NALOGE	stran 2
KAZALO	stran 3
I. POVZETEK NALOGE	stran 4
II. NAMEN IN CILJI	stran 5
III. NAČINI ZA DOSEGANJE CILJEV	stran 6
IV. VSEBINA	stran 7
1. Uvod	stran 7
1.1. Vtisi učencev	stran 8, 9, 10, 11, 12
1.2. Vtisi starejših krajanov	stran 13, 14, 15
Zaključna misel	stran 16
V. DISKUSIJA	stran 17
VI. ZAHVALA	stran 18

I. POVZETEK NALOGE

Pred leti smo v okviru šolske skupnosti obiskovali starejše krajane. Iz razgovorov smo takrat zvedeli veliko o njihovem življenju v mlajših letih. Takrat so nas navdušile besede »Včasih je lušno blo« in že je nastala tema za raziskovalno delo.

Z obiski pa še vedno nadaljujemo, toda sedaj družno s Krajevno organizacijo Rdečega križa(KORK).

Prav ti obiski in marsikatera solza v očeh naših obiskovalcev pa nam je dala navdih za to raziskovalno nalogo – **KAJ** in **KAKO** doživljajo ob tem, ko se nanje ob jubilejih spomnimo mi mlajši.

II. NAMEN IN CILJI

Po razgovoru z mentorico smo prišli do spoznanja, da se vsak človek včasih počuti osamljenega, pozabljenega, kar je še toliko bolj očitno pri starejših ljudeh. Želeli smo jim dokazati, da jih nihče ni izklopil iz naše družbe, da se zavedamo, da bomo tudi mi nekoč v njihovih letih; skratka ne želimo, da bi imeli ta občutek.

Zato smo sklenili, da bomo skupaj s KORK, ki prispeva majhno darilce in šolarji, ki izdelamo preproste vizitke, tesno sodelovali skozi vso leto. Hkrati pa želimo, da bi se odnos nas mladih do starejših spremenil, da bi znali sprejemati drugačnost teh ljudi, kajti življenje se skozi desetletja vendarle v mnogo čem spremeni in oblikuje človekovo osebnost.

III. NAČINI ZA DOSEGANJE CILJEV

Vsebina naloge je skrajšan dnevnik naših obiskov, občutenj naših obiskovancev. Zamisel se je porodila iz razgovora z mentorico, ki aktivno dela pri KORK in nas je zelo navdušila.

Toda pot za udejanjanje ni tako enostavna – tu se pojavi birokracija in zakoni. Tako smo morali na priporočilo KORK in vodstva šole dobiti od matičarja rojstne podatke (ki so varovani) vseh krajanov starih od 80 let naprej. Ko smo imeli te podatke, smo si naredili seznam po mesecih in lahko smo začeli z aktivnim delom. Prosili smo mlajše učence za sodelovanje, ker smo menili, da se mora ta čut, odnos do starejših oblikovati že v ranem otroštvu.

Začeli smo z obiski, pogovori in fotografiranjem. Zelo veliko nam je pripovedovala tudi gospa Danica Hriberšek, patronažna sestra v našem kraju. Slednja nam je dala največ povratnih informacij, ki so nas še bolj zmotivirale – saj so se vrstile same pohvalne besede in prijetna občutja pri starejših ljudeh, ki so še edina vez sedanosti s preteklostjo.

IV. VSEBINA

I. UVOD

Naš kraj Lovrenc na Pohorju šteje 3260 prebivalcev, od teh je le še 93 krajanov, ki so stari 80 in več let. Med njimi je najstarejša krajanka, ki bo letos dopolnila 98 let. To je gospa Antonija Pečovnik. Na sodelovanje z njo smo še posebej ponosni.

Nekateri starejši krajani so še prav vitalni, drugi so že priklenjeni na posteljo in si toliko bolj želijo obiskov in klepetov, kjer lahko zadostijo svoji duši, da potožijo o svojem zdravju, ali da podoživljajo svoje spomine na preteklost.

Naučili smo se jim prisluhniti, kajti tudi nam je vseč, če nas je pripravljen kdo poslušati – pa naj bo to starš, učitelj ali sošolec.

V nalogi objavljamo zapise iz naših obiskov, vtise učencev in vtise ter doživetja obiskanih.

1.1. Vtisi učencev

Naslednjih nekaj strani namenjamo našim mlajšim sošolcem, ki so bili na obisku pri starejših krajanih.

skupaj z mentorico smo se zbrali po pouku na krajšem posvetu z njimi, ker smo želeli neposredno od njih zvedeti za njihove vtise, za njihova doživetja ob teh srečanjih s starejšimi. Po pogovoru z njimi so se čustva kar iskrla iz njihovih oči. Preveliko jih je bilo, da bi si lahko vse zapomnili, zato smo jih prosili, če nam to na kratko zapišejo.

V slabi uri so nastali naslednji zapisi.

Bila sem pri gospe Zela.
 Za visoki jubilej smo ji čestitali,
 ji podarili vizitko in kavito kavo.
 Bila je že precej slabotna,
 a vseeno smo občutili, da nas
 je bila zelo vesela. Tovorniki,
 ki so bili pri njej, so se
 nam prištevno zahvalili, da smo
 bili pri njej. V zahvalo so nam
 podarili bonbone. Meni se
 zdijo obiski starejših občanov
 vredni, da ne pozabimo na
 njih. Tudi starejši menijo, da
 bi bilo vredno, če bi jih
 mladi obiskovali še naprej.

Gospa Zelova je kmalo po
 našem obisku umrla. Zato imam
 dober občutek, da sem jo še
 pred smrtjo obiskala.

ZANA

3.A

Menimo, da Žanin zapis pove vse. Najbolj pa si bo verjetno zapomnila to, da je obiskala bolno gospo, ki je le nekaj dni za njenim obiskom umrla.

Deček, ki je bil na obisku pri 92 letni gospe, je srečen, da je spoznal to prijazno gospo, čeprav je imel na začetku veliko tremo. Vesel je tudi zato, ker je gospo razveselil in presenetil, pa tudi zato, ker je dobil čokolado.

S prijateljcem Matičem sem bil pri gospe Mariji Šarnik. Povedala mi je, da sta prišla iz šole in ji čestitaka za 92. rojstni dan. Gospa je bila zelo vesela in presenečena. Kar naprej se nama je zahvaljevala. Pomnila nama je čokolado. Najprej sem imel tremo, ko pa sem videl, da so stari ljudje zelo prijazni sem se sprostil. Sedaj sem zelo vesel, da sem jo obiskal.

Limen, 3.A

Obiskali smo stare ljudi, kateri so
 praznovali rojstni dan. Bili so
 počasi in mehki in sk-
 romni. Pokazali so nam
 veliko navdušenja, ki ga mi
 otroci vedno neznano čuti.
 Bili so veseli, da smo se jih
 spomnili. Pokramljali smo z
 njimi kot z dobrimi prijatelji.
 Zdaj vidimo vsi otroci, da
 so njihove besede do nas
 otrok razumevajoče in prijazne.

Kristina 3.A

Kristina je ob njenem obisku spoznala, da so starejši ljudje skromni in so
 zelo razumevajoči in prijateljski, saj je klepet z njimi potekal brez treme.

»Včasih je dobro, če je človek star.«

S temi besedami je sprejela starejša krajanka naša vrstnika, ki sta presenečena ugotovila, da je tudi starost prijetna. Starejši so še posebej zadovoljni, če se jih spomnijo in obišejo otroci.

S sosedcem na bila pri ge. Pavlini Pušnik.

Ido na stopila v hišo na videla dva starejša moška, ki sta sedela za mizo. Vprašala na, če je ga. Pavlina doma. Bila je bloma in ležala je v moji sobi, verjetno od utrujenosti. Ko je videla naju vstopiti je vprašala kaj hočeva. Ndo sem jaz izrekel par besed in sosalec ji je dal darilo. Potem se nama je rahvalila in rekla, »Včasih je dobro, če je človek star. Se enkrat se je nama rahvalila in odšla na iz hiše.

Občutek sem imel dober, da na jo obdarila.

Bostjan Kop 3.A

Objavili smo le nekaj zapisov, čeprav so nam tudi ostali zapisi mnogo povedali.

Tako smo npr. spoznali, da so mlajši otroci(naši sošolci) ugotovili

- da so starejši ljudje prav prijazni,
- da so veseli vsakega obiska, še najbolj otrok,
- da nekatere le malokdo obišče,
- da so neizmerno hvaležni, da so se nanje spomnili mladi, kar se kaže po tem, kako se kar naprej zahvaljujejo,
- da so razumevajoči in radodarni, saj ne vedo s čim bi se nam zahvalili,
- da so pošteni, ker mislijo, da nam morajo plačati, ker niso navajeni biti komu dolžniki,
- da so skromni, saj so zelo veseli že naše preproste vizitke in majhnega darila(kava).

1.2. Vtisi starejših krajanov

Po prebiranju vtisov naših mlajših vrstnikov smo menili, da bi bilo dobro, če bi nam o svojih doživetjih in občutenjih ob naših obiskih povedali še sami starejši ljudje. Toda kje in pri kom začeti?

Pregledali smo seznam in se odločili, da obiščemo tiste ljudi, ki so v tem letu že praznovali svoj visoki jubilej. V pogovoru z mentorico smo zvedeli, da ima zelo veliko in rednih stikov s starejšimi ljudmi naša patronažna sestra. Led smo prebili tako, da smo se najprej napotili k njej.

Takole nam je pripovedovala o svojem delu:

»Moja naloga je natančno določena po programu. Tako imajo moji obiski starostnikov zdravstveno-vzgojno preventivni značaj. Včasih obiskujem tudi starostnike po naročilu zdravnika. Tem ljudem dajem injekcije, transfuzije ali jim previjam rane.«

Obstaja pa tudi skupina za samopomoč, kjer starejši pomagajo starejšim, tistim, ki zase ne morejo več poskrbeti. Tem ljudem pomagajo pri gospodinjskih opravilih, jim prinesejo potrebno iz trgovine ipd. Za ta način dela morajo določeni ljudje opraviti 120 urni tečaj.

Povedala nam je, da se starostniki zelo veselijo njenega obiska, še bolj so vzhičeni nad obiski mlajših otrok. Vizitke, ki jih dobijo, skrbno hranijo na vidnem mestu v svojem stanovanju. Takoj, ko gospa Danica vstopi v njihovo hišo ji z radostjo, nemalokrat s solzo v očeh pokažejo vizitko in vsakemu »na veliko«
pripovedujejo o tem kdo in za kaj jih je obiskal.

Naše delo je zelo pohvalila in nam svetovala, da z njim še nadaljujemo. meni, da jih naša mala pozornost notranje trajno osrečuje.

Po pripovedovanju patronažne sestre
Danice Hriberšek

Naše poizvedovanje smo nadaljevali pri upokojeni učiteljici gospe Marici Lovše.

Povedala nam je, da je obiskov osnovnošolcev zelo vesela, da so otroci še pač vedno najbolj čiste «dušice». Meni, da so vljudni, le malo bolj živahni so kot takrat, ko je še sama poučevala in iz dneva v dan živela med njimi.

Z veliko radostjo in nasmeškom nam je pripovedovala o dogodkih iz svoje mladosti, o tem, kako je tudi sama nekoč pomagala starostnikom. Prepričana je, da je še vedno najboljše, če si pošten in imaš rad ljudi okoli sebe.

Še ure in ure bi jo lahko poslušali, toda morali smo se vljudno posloviti, ker nas je čakala še ena »stranka«.

Pogovarjali smo se z gospo
Marico Lovše

Pot nas je pripeljala do gospe Pavline Ozvald. Bila je presenečena nad našim obiskom. razložili smo ji namen tega obiska, ona pa je začela z besedami, ki so na nas naredile globoki vtis. Tako so zveneale besede starejše, sivolase prijazne gospe.

»To je nekaj lepega, skromnega, prijaznega. Dober je občutek vedeti, da nismo pozabljeni«.

Zelo ji je všeč naša akcija in misli, da si tudi drugi starejši ljudje, tako kot ona, želijo podobnih obiskov in naših pozornosti.

Ob slovesu nam je povedala še nekaj koristnih nasvetov za boljše življenje.

Po prijetnem klepetu z gospo
Pavlino Ozvald

ZAKLJUČNA MISEL

Spoznali smo, da živijo starostniki v svojem mirnem svetu, ki se zelo razlikuje od našega mladostno vihravega. Njihov svet je umirjen in ranljiv, naš pa živahen, nepredvidljiv in zaletav.

Presenečeni spoznavamo, da ima naša plat življenja nekaj skupnega z njihovo. Vsi cenimo življenje, prijaznost, človečnost, dobroto... po tej plati smo se z njimi presenetljivo hitro, dobro in sproščeno ujeli.

Zato smo sklenili, da to niso bili naši zadnji obiski...

Barbara, Mihela in Oskar

V. DISKUSIJA

Naš kraj Lovrenc na Pohorju je na novo nastala mala občina, v kateri niti ni tako malo prebivalcev. V vsakdanjem pogovoru s starši in učitelji, smo ugotovili, da je otrok vedno manj. Sklepali smo, da je potem pač starejših več. Temu pa ni tako.

Po pogovoru z mentorico smo spoznali žalostno dejstvo, da je starostnikov zelo malo – le 93, kar je razvidno tudi iz seznama v prilogi.

Spomnili smo se naših obiskov pri starejših, ko smo bili mi še v nižjih razredih. Zdaj to naše delo nadaljujejo mlajši učenci.

Iz njihovih vtisov smo spoznali, da imajo mlajši sošolci spoštljiv odnos do starejših, da imajo pred nekaterimi (posebno neznanimi) tremo vse dokler ne spoznajo in občutijo njihovo prijaznost in razumevanje. Ne nazadnje pa jim veliko pomeni tudi to, da se jim odrasli tako prisrčno zahvaljujejo in jim ponujajo razne dobrote.

Prišli smo do spoznanja, da nam vsem pomeni košček čokolade ali kolač zelo veliko, pa čeprav imamo današnji otroci vsega dovolj.

Lep je ta občutek, ko ti nekdo s tako hvaležnostjo in iz srca podari nekaj skromnega.

Veliko nepozabnih trenutkov pa smo doživeli ob neposrednih pogovorih s starejšimi ljudmi. Naših obiskov so bili neizmerno veseli, nekateri so bili ob tem zelo počaščeni. Njihova srca so se odprla, z veliko radostjo so obujali spomine na težke čase, na revščino in vojno, ki jih je spremljala – toda kljub temu so imeli radi življenje. Prisluhnilo smo jim in nemo zri v njihovo preteklost.

Iz njihovih pogovorov smo se veliko naučili, veliko človečnosti so nam dali. Hvaležni smo jim!

Upamo si trditi, da se naši odnosi do starejših iz leta v leto izboljšujejo. Zato ni čudno, da je neki deček izjavil:

» Ne bojim se postati star, če bom – bom tudi jaz prijazen in me bodo imeli ljudje še vedno radi.«

Veseli smo bili vsakega srečanja s starejšimi in upamo, da se bomo še večkrat srečali.

VI. ZAHVALA

Prisrčno in najtopleje se zahvaljujemo vsem starejšim krajanom, ki so bili pripravljeni z nami klepetati in nam nameniti nekaj minut njihovega dragocenega časa.

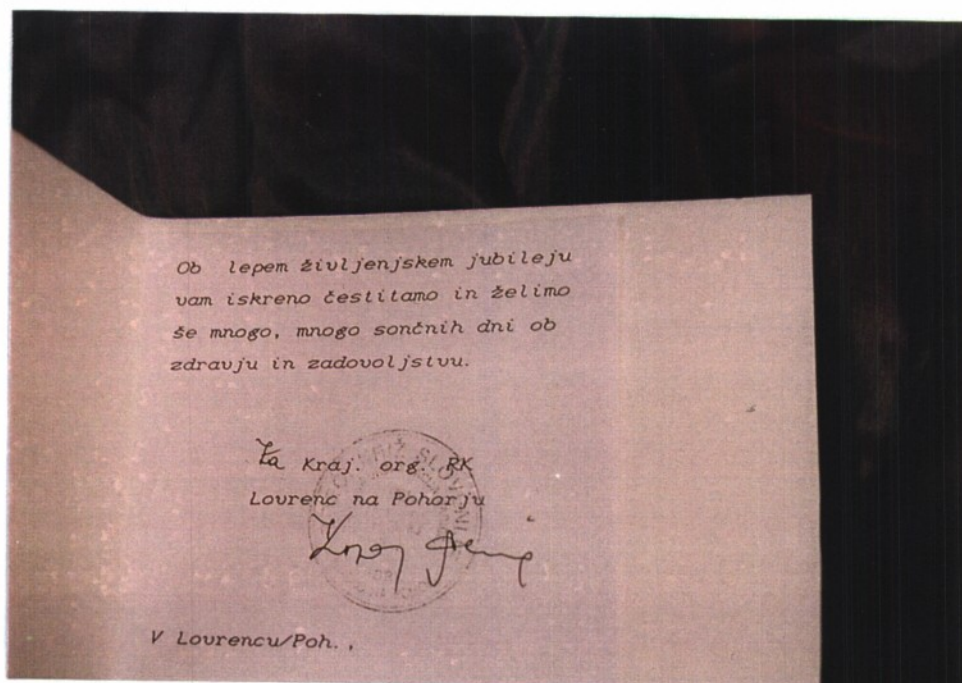
Naša zahvala je namenjena tudi tistim učiteljicam, ki so znale aktivnost učencev vključiti v svoj pouk in nam omogočiti obiskovanje starostnikov.

KRAJANI LOURENCA NA POH. ROJENI PRED 1. 1920
1999

1. ŽVIKART	Ljudmila	25. OSVALD	Paulina	✓
2. ŠVIKART	Marija	26. ŽEL	Marija	
3. VICMAN	Paula	27. HLADE	Adalbert	
4. KUŠAR	Julijana	28. PUNGARTNIK	Stefanija	
5. LEP	Marija	29. EMERŠIČ	Stojislar	
6. BOSAK	Margareta	30. GUTSMANDL	Viktorija	
7. KOPIČ	Ana Marija	-	+ VRAČKO Ivan	
8. PRAPERTNIK	Ana Marija	-	31. HRASTNIK	Martina
9. ŠUMER	Peter	-	32. STRDIN	Jožef
10. POKORNI	Sabina	-	+ SEMELBAUER	Silva
11. HARNIK	Marija	33. PERNAT	Hrabroslov	
12. MIHELČ	Nesja	34. PAPOTNIK	Jožef	
13. KIEFFER	Ana Marija	-	35. PAPOTNIK	Marija
14. KUŠAR	Terzija	36. URBANC	Josefina	✓
15. HALOŽAN	Ida	37. PLANINŠIČ	Kotomina	
16. MAURIČ	Feliks	-	38. JODL	Ložija
17. MAURIČ	Stefanija	39. ŠVIKART	Olga	
18. KOMAR	Josefa	-	40. PEČOVNIK	Kotomija
19. PUŠNIK	Paulina	41. ROŠKAR	Vido	
+20. LEŠVIK	Ivanka	42. ČELOFIGA	Josefina	
20. BORENAK	Franc	43. GRADNER	Paula	
21. GRICNIK	Adalbert	44. KOPER	Kotomija	
22. OBRONNIK	Paula	-	45. KRANER	Franc
23. PETRE	Feliks	-	46. BERTOSI	Marija
24. KLEMENČIČ	Ana	-	+47. KOŠUTNIK	Ivana
+25. KAJZER	Kotomija	-	48. LOVŠE	Marija
			48. OSOVNIKER	Maksimilijan

49 KRANER Marija
50 PETRE Justina
51 PODLESNIK Jožefa
52 BEDENIK Brigita
53 BEDENIK Janez
54 KOPER Ana
55 KURBOS Matilda
56 VAUPOTIČ Roza
57 KOP Franc
58 PERNAT Bojan
59 LADINIK Anton
60 LADINIK Elizabeta
61 HRASTNIK Helena
62 LUKAN Jožef
+ PETRE Frančiška
63 BERTONCELI Marija
+ BREZOČNIK Anton
64 STRAŠEK Tevna
65 JODL Franc
66 JEVŠENJAK Galnija
+ JEVŠENJAK Justina
67 PERGAREC Marija
68 ARL Emrija
69 SKAČEJ Rozalija
+ URANJEK Katarina
70 LADINEK Franc
71 LADINEK Katarina

72 KODRAN Franc
73 JAVERNIK Anton
74 KOSJEK Rudolf
75 RAŠIČ Marija
76 JAVORNIK Marija
77 PAULIČ Katarina
78 PERKVIČ Gabriel
79 ARIH Justina
+ VODOVNIK Janez
80 TOREJ Jožefa
81 PODREPŠEK Jožefa
82 RAKOVNIK Marija
83 JEREB Jožefa
84 DONIK Ivana
85 KARNIČNIK Pavel
86 LAMPREHT Marija
87 KORMAN Zagorka
88 MIHELIC Karl
+ FRIŠKOVEC Julijana
89 LEŠNIK Pavla
+ KORMAN Marija
90 KUŠNIK Ana
91 HAUPTMAN Marija
92 MURKO Rozma
93 DITMAJER Franc
94 LORENC Marija
+ LORENC Peter
+ ŠUMER Pavla

KNJIŽNICA PEDAGOŠKE FAKULTETE

D R 159.9
KLANJC O.
Druženje

199905309

UNIVERZA V MARIBORU

COBISS O